

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

**DRŽAVNA STOPNJA TEKMOVANJA S PODROČJA SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2022/2023**

8. in 9. razred OŠ

Vinko Möderndorfer: *Romeo in Julija iz sosednje ulice*

Ta obrazec po tekmovanju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujte od spisa, da ne pride do zamenjave.

Ime in priimek tekmovalca (ali šifra): _____

Ime in priimek 1. ocenjevalca: _____

Ime in priimek 2. ocenjevalca: _____

Dosežene točke: **A:** _____ **B:** _____ **C:** _____ **Č:** _____

Kriterij	1. ocenjevalec	2. ocenjevalec	Končno število točk
A Razumevanje – do 20 t			
Povzetek pisma – do 3 t			
Komentar na podlagi ključnih besed – do 5 t			
Pismo in povezava s pesniško zbirko – do 5 t			
Iskrenost, drznost – do 4 t			
Razlaga naslova pisma – do 3 t			
SKUPAJ A			

B Uporaba književnega znanja – do 10 t			
Podatki o pesniku in njegovih delih – do 4 t			
Podatki o knjigi – do 3 t			
Ustrezna raba literarnovednih pojmov – do 3 t			
SKUPAJ B			

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t			
Sporočilnost pisma – do 3 t			
Povezava pisma z lastnim doživljanjem poezije – do 3 t			
Izviren naslov – do 2 t			
Ustvarjalnost, izvirnost – do 2 t			
SKUPAJ C			

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t			
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t			
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t			
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t			
SKUPAJ Č			

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik državne komisije:

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

8. in 9. razred OŠ

Vinko Möderndorfer: *Romeo in Julija iz sosednje ulice*

A RAZUMEVANJE – do 20 točk

Opomba: Vse naloge, ki niso zgolj reprodukcija obnov, odgovorov na posamezna vprašanja, ampak se odgovori zrealijo v kompleksnem razmišljanju tekmovalca – analiziranje, sintetiziranje, vrednotenje posameznih prvin, si zaslužijo najvišje število točk. Če tega ni, tekmovalec v razdelku Razumevanje ne more prejeti več kot polovico točk.

Tekmovalec/tekmovalka:

- **vsebinsko povzame pismo – 3 točke;**

Po smislu piše:

- o vzrokih za pisanje pesmi: omeni nečake, ki jih je spremljal na poti odraščanja, razlike med njegovo mladostjo in mladostjo njegovih nečakov (internet in mobilna tehnologija ...), skupno lastnost njegove mladosti in mladosti sedanjih najstnikov: ljubezen; spomin na najstniška leta, v času najstništva je tudi sam začel pisati pisma;
- o pomenu ljubezni: ljubezen ostaja enaka, doživljanje ljubezni se ni spremenilo;
- o slovenski poeziji: avtorju se zdi, da primanjkuje mladinske poezije; poudari, da je za mlade veliko proznih besedil, primanjkuje pa poezije; pojasni izbiro pesmi v svoji zbirki, v kateri so vsebinsko in oblikovno zelo različne pesmi.

- **poveže ključne besede s pismom in zbirko – 5 točk;**

Po smislu piše:

- o ljubezni: Pesnik izpostavi ljubezen kot navdih za pisanje poezije, najstniki doživljajo ljubezen danes in včasih enako. Romeo in Julija sta na nek način »simbol« ljubezni. V pesniški zbirki je veliko pesmi z ljubezensko tematiko. Izpostavi, da je ljubezen lepa, najlepši so spomini na prvi zmenek, poljub, omeni značilno zasanjanost najstniške ljubezni.
- o poeziji: Odločil se je za zbirko pesmi, saj je ocenil, da v mladinski literaturi primanjkuje poezije. V zbirki imamo tri sklope doživljanja ljubezni: zmeda ob prvi ljubezni, ljubezenske težave in lahkotno/mirno ljubezen. V zbirki so žanrsko in vsebinsko različne pesmi. V obdobju najstništva je začel pisati in brati poezijo.
- o navdihu: Mladost je vodnjak idej za pisanje, predvsem poezije. Pesnik pogosto zajema ideje za pisanje prav iz mladosti. Doživljanje ljubezni v najstništvu še vedno spremlja vznemirjenje, razhajanja, slovesi bolijo in vse to je navdih za ustvarjanje.

Tekmovalec/tekmovalka poišče skupno povezavo ključnih besed (npr.: ljubezen je navdih za pisanje poezije). Ključne besede so povezane med sabo, brez ene ni druge itn.

- **poveže pismo in zbirko – do 5 točk;**

Tekmovalec/tekmovalka prepozna povezavo pisma in zbirke. Pesniška zbirka in pismo sta povezana: pismo na nek način pojasni nastanek pesniške zbirke, smisel, namen pisanja poezije (za mlade).

- **razloži, kako se izražata iskrenost in drznost v zbirki – do 4 točke;**

Prepoznavna iskrenost in drznost v pesniški zbirki *Romeo in Julija iz sosednje ulice*, in sicer tako na vsebinski (iskreni motivi: npr. pretresljiva pesem *Črni cvet*, ki iskreno spregovori o življenju in smrti; iskreno piše o prvem zmenku; iskrenost se pokaže v enostavnih banalnih primerih, ko nekdo /največkrat moški prvoosebni izpovedovalec/ hoče komu pokazati, da ima nekoga rad ...) kot na oblikovni ravni (iskrenost v ilustracijah, grafutih, naslovih).

Pesnik je hkrati drzen (vsebinsko in oblikovno): uporablja provokativne naslove (npr. v pesmi *Kaj te briga*). Drzni so lahko po svoje tudi grafiti, ilustracije, likovne pesmi ...

Razumevanje drznosti in iskrenosti podkrepi s konkretnimi primeri iz zbirke (in jih pojasni).

- **razloži in pojasni naslov pisma – do 3 točke.**

Po smislu.

Naslov **NAJ ŽIVI REPUBLIKA POEZIJA** je kot vzklik, ki časti in ceni poezijo ter jo daje v skupno odgovornost nas vseh (lahko poveže z razumevanjem pojma »republika« /vladavina ljudstva/demokratično odločanje .../). (Republika združuje.)

V pomoč – iz literature/virov/priporočil (tudi pri vrednotenju):

»Vinko Möderndorfer stanuje na križišču, kjer se stikajo gledališče, film, književnost, večkrat pa zaide tudi na sosednjo ulico kot glasen protestnik v boju za pravice kulture in umetnosti. Še posebno pa za poezijo mladih, ki jo pogreša med literaturo.«

B UPORABA KNJIŽEVNEGA ZNANJA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **navede podatke o avtorju in njegovih delih – do 4 točke;**

Navede obdobje, vsaj tri dela, kritike, nagrade, biografske podatke; podatki morajo biti smiselno vpleteni v spis.

- **navede podatke o knjigi – do 3 točke;**

Npr.: izdana leta 2021, založba Miš, ilustrator Jure Engelsberger, priznanja (zlata hruška 2022 za najboljšo mladinsko leposlovno knjigo), kritike ...

- **ustrezno in natančno uporablja literarnovedne pojme – do 3 točke.**

Npr.: sodobna književnost, likovna pesem, tema, sporočilo ...

C PREPRIČLJIVOST OSEBNEGA ODZIVA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **ovrednoti sporočilnost pisma – do 3 točke;**

Piše (po smislu na podlagi izkušenj) o tem, ali se strinja ali ne s pesnikovim mnenjem: da je ljubezen gonilna sila, najstništvo pa vir navdiha; da imata umetnost in s tem tudi poezija veliko moč; da je naloga umetnika, da to moč izkoristi, saj lahko s pisanjem človeka spremeni na bolje.

- **poveže pismo z lastnim doživljanjem poezije – do 3 točke;**

Po smislu razlaga/piše: kako lahko določene pesmi spremenijo njega kot bralca oziroma kako ljubezen (ljubezenska pesem) spreminja/povzroča spremembe.

- **napiše izviren naslov – do 2 točki;**

V naslovu poveže ključne besede, poezijo in pismo.

- **piše izvirno in ustvarjalno – do 2 točki.**

Piše izvirno, neklíšejsko in kreativno, kar dokaže z utemeljitvami, razlagami in argumenti; ustvarjalnost dokaže z nepričakovanim, zanimivim in prepričljivim pristopom, ki se razlikuje od večine ostalih spisov: bogato besedišče, ki vsebuje tudi subjektivne besedne zveze, ki so povezane z literarnimi termini; pisanje je tekoče, jasno, jedrnato in smiselno povezano.

Č ZGRADBA BESEDILA IN JEZIKOVNA PRAVILNOST – do 10 točk

Ustrezna zgradba – do 3 točke:

- 3 t – za logično členjeno in koherentno besedilo, ustrezno navajanje virov;
- 2 t – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno, pomanjkljivo navajanje, ni virov;
- 1 t – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo, virov ni/so neustrezni.

Jezikovna pravilnost – do 4 točke:

- 4 t – za jezikovno brezhibno nalogo z le nekaj drobnimi napakami;
- 3 t – za jezikovno dobro nalogo z le nekatere vrste napakami, ki se v glavnem ne ponavljajo;
- 2 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ne ponavljajo;
- 1 t – za jezikovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo.

Slogovna ustreznost – do 3 točke:

- 3 t – za slogovno brezhibno nalogo (poimenovalna, upovedovalna/slovnično-skladenjska ustreznost, koherentnost besedila – »rdeča nit«) z le nekaj drobnimi napakami;
- 2 t – za slogovno dobro nalogo z le nekatere vrste napakami, ki se ne ponavljajo;
- 1 t – za slogovno šibko nalogo z raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo.

Želimo vam veliko zadovoljstva pri vrednotenju razlagalnih spisov.